Suomusjärvi-Seura ry kevät 2024

JUORU

Tervetuloa tutustumaan Suomusjärvi-Seuran tiedotelehteen ***Juoru***un. Suomusjärvi-Seura toimii Suomusjärven alueen yhteisön hyväksi. Halutessasi voit liittyä jäseneksi maksamalla jäsenmaksu 10 € tilille FI34 5441 0320 0128 22. Lehdessä on kaksi henkilökuvaa; ensin haastattelu entisestä suomusjärven terveydenhoitajasta ja sitten kansakoulun opettaja muistelee työvuosiaan Suomusjärvellä. Halutessasi voit lähettää aineistoa **juoru.suomusjarvi23@gmail.com**

Vastuunkantaja, Hilkka Ahmaoja

Hyvät Suomusjärven ystävät!

Suomusjärven kotiseutuyhdistyksen toiminta on ollut huippuenergistä viime aikoina. Kiitos toiminnan laajuudesta kuuluu aktiivisille tekijöille sekä Salon kaupungin osallistuvalle budjetoinnille, mikä toi taloudellisia resursseja tekijöille. Syksyllä 2023 valmistui Suomusjärven urheilukentän yhteyteen ekovessa palvelemaan kaikkia käyttäjiä. Lisärahoitus 2023 OSBU:n kautta antoi seuralle mahdollisuuden järjestää alkuvuodesta 2024 monta tapahtumaa ilahduttamaan kaiken ikäisiä kulttuurin kuluttajia. Matti Rantasen harmonikkamusiikin tapahtuma keräsi väkeä kirjastoon, Juho ja Elina Sarno ilahduttivat sirkus- ja nukketeatterityöpajalla, Anniina Jokisen jooga hemmotteli liikunnallisen aamiaisen yhteydessä, kirjailija Pirjo Houni kertoi kirjastaan Sodan sellisti ajankohtaisista asioista kiinnostuneille ja piilotetut pääsiäismunat yllättivät Suomusjärven kirjastossa päiväkotilaiset.

Suomusjärven kotiseutumuseo täyttää 50 vuotta ja olemme aloittaneet juhlavuoden kesänäyttelyn suunnittelun. Ota yhteys suomusjarvi.seura6@gmail.com, jos sinulla on ideoita tai esineitä, jotka voisivat juhlistaa museon juhlavuotta!

Keväällä järjestimme yhdistysten tapaamisen, jossa päätimme järjestää Suomusjärvi-päivän yhteydessä kesäasukkaiden keskustelutilaisuuden ja tehdä Tervetuloa Suomusjärvelle-kirjeen kotiseutumme uusille ihmisille. Suomusjärven terveyspalvelujen puolesta teimme kannanoton ja keräsimme siihen allekirjoituksia useassa eri paikassa. Vuoden suomusjärveläisen ehdotuksia voit lähettää sähköpostiimme tai jättää ehdotuksesi kirjaston laatikkoon 15.5.-30.6. välillä. Innosta uusia jäseniä Suomusjärvi-Seuralle ja tule mukaan toteuttamaan omia ideoitasi kasvavaan, aktiiviseen Suomusjärvi-Seuran hallitukseen ja seuran työryhmiin. Tavataan viimeistään ”torilla” Suomusjärvi-päivänä, mutta toivottavasti jo aikaisemmin muissa tapahtumissamme!

Mari-Anne Mielikäinen
Suomusjärvi-Seuran puheenjohtaja

Tulevan kesän tapahtumia:

JOOGA Anniina Jokinen, maanantaisin klo 18:00 Nahvon puisto, Kitulantie 2
17.6 24.6 1.7 8.7

ANERIOJÄRVEN KÄVELY Mari-Anne Mielikäinen lauantai 13. 7 klo 18:00. Lähtö Aneriojärven lintutornilta

MIRVAN JUMPAT Mirva Laitinen tiistaisin klo 18 Urheilukenttä Kitulantie 6
2.7 9.7 16.7 23.7 30.7

KEKKOSENTIEN KÄVELY Juha Äyräs torstai 4.7 klo 18:00. Lähtö Kirkon ja Kotiseutumuseon parkkipaikalta, Karjalohjantie 161 25410 Suomusjärvi

SUOMUSJÄRVI-PÄIVÄ 14.7. klo 11 – 14 Kitulantie 1

Näiden lisäksi Eläkeläiset pelaavat PÈTANQUETA ja MÖLKKYÄ maanantaisin klo 13:00

KESÄNÄYTTELY Kotiseutumuseo 50 vuotta. Seuraa INFO-taulua SRK:n ikkunassa.

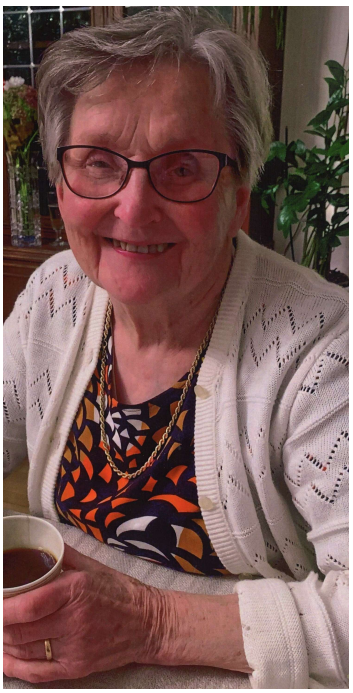

Kahvihetki Seija Määttäsen luona

Suomusjärveläisille tuttu Seija Määttänen syntyi Uskelassa ja kasvoi Muurlassa. Koulutuksellaan Seija on sairaanhoitaja-terveydenhoitaja, jolla on myös äitiyshuollon lisätutkinto. Ammatinvalintaan vaikutti suuresti Muurlassa toiminut mukava terveyssisar, joka otti innokkaan tytön mukaansa asiakaskäynneille. Seijasta oli hienoa, kun terveyssisar sai kulkea talvisin suksilla ja kesäisin polkupyörällä. Suomusjärvelle hän tuli 1962. Työvuosiensa aikana Seija työskenteli mm. Hintan vanhainkodin uuden sairasosaston ensimmäisenä sairaanhoitajana. Ensimmäinen työpaikka oli kuitenkin Salon aluesairaalassa. Sitä ennen oli 2,5 vuoden opiskelu Turussa. Opiskeluajan Seija asui opiskelija-asuntolassa. Ajasta jäi hyvät muistot, työvaatehuolto ja ruuat tulivat oppilaitoksen puolesta.

Sotaorpo isovanhempien luona Uskelassa

Toukokuussa syntynyt puolitoista vuotta nuorempi sisar oli muutaman kuukauden ikäinen, kun perheen pioneeri-isä kaatui vedenhakureissulla Aunuksen Vehkaselässä. Molemmat lapset annettiin isovanhempien hoitoon Uskelaan. Äidin avioiduttua uudestaan Seija palasi kotiin Muurlaan. Sisaruksia syntyi vielä kaksi lisää. Koti oli hyvä ja perheessä kannustettiin opiskeluun. Sama tilanne ei kuitenkaan kohdannut Uskelaan jäänyttä sisarta, koska isovanhemmat eivät pitäneet opiskelua tärkeänä. Sisko kävi kansakoulua supistettuna 2-3 kertaan viikossa ja oppikoulu oli mahdoton ajatus köyhälle orpotytölle. Tai olisi ollut, jos sisko ei olisi ottanut asioiden hoitoa omiin käsiinsä. Eräänä päivänä hän ilmestyi Muurlaan ja kertoi aikovansa pyrkiä oppikouluun. Isosisko Seija ajatteli, että tyttö ei ikinä tule selviämään pääsykokeesta, mutta lähti kuitenkin viemään siskoa kokeisiin. Koulun käytävältä, oven raosta Seija seurasi sisaren kokeesta selviämistä. Sisar näytti vain istuvan paikoillaan ja sormeilevan äidin lainaksi antamaa rannekelloa. Apuun ei kuitenkaan voinut mennä eikä apu ollut kyllä tarpeenkaan. Sisar selvitti pääsykokeen ja aloitti oppikoulun syksyllä. Ylioppilaaksi pääsyn jälkeen sisar luki itsensä DI:ksi.

Panhardin kyydissä Suomusjärvellä

Seijan nuoruudessa nuoret tapasivat toisiaan tanssipaikoilla, ja Suomusjärven Urheilutalo oli suosittu kohtaamispaikka. Erään tällaisen tanssireissun päätteeksi Panhardilla ajeleva Martti lähti viemään Seijan ystävää Korvenmäkeen, ja Seija pääsi samaa kyytiä kotiin. Vielä silloin ei muuta tapahtunut, mutta ajan myötä Seijan ja Martin polut yhdistyivät ja Seija muutti Suomusjärvelle Martin maatilalle.

Ruuhkavuodet ja työ lapsuuden haaveammatissa

Ei ollut lainkaan itsestään selvää, että perheellinen nainen oli ansiotyössä. Kun Seija haki Hintan vanhainkotiin töihin, hän kuuli useammaltakin taholta, että äidin pitäisi olla kotona hoitamassa omia lapsiaan. Kohtalo kuitenkin järjesti niin, että Hintan vanhainkodin uuden sairasosaston ovet aukenivat Seijalle. Työyhteisö oli ihana ja siellä vanhuksetkin saivat halutessaan osallistua talon askareisiin. Kouluterveydenhoitajana ollessaan asiakaskunta oli koulutulokkaista ammattikoululaisiin ja lukioon asti. Työpäiviin sisältyi terveystarkastusten lisäksi paljon muutakin terveyteen liittyvää valistustyötä. 70-luvulla huumeiden ilmaantuessa Salon seudullekin yhteistyökumppaneiksi tulivat Salon poliisit osallistuen tiedottamiseen ja lauantai-iltaisin toivat kaduilta alaikäisiä kotiyhteyttä selvitettäessä virastotalolle järjestettyyn hoivatilaan, jossa Seijakin työskenteli vapaaehtoisena. Seija aloitti 80-luvulla Suomusjärvellä väestövastuuterveydenhoitajana ja silloin asiakkaina olivat kaikki ikäluokat vauvasta vaariin. Työvuosiensa aikana Seija oli mukana kahdessa terveydenhuollon murroksessa. Ensimmäinen murrosvaihe osui aikaan, jolloin kehitysvammaisten neuvolatoiminta muotoutui. Perinteisesti kehitysvammaiset pidettiin poissa näkyvistä eikä heille suunnattuja erityispalveluja ollut tarjolla. Paimioon perustettiin ensimmäinen Varsinais-Suomen Kehitysvammalaitos 1969 ja Seija toimi kentän ja neuvolatyön yhteyshenkilönä. Toinen murrosvaihe oli aikaa, jolloin sairaanhoito ja terveydenhoito hakivat muotoaan, Seija toimi tällöin Sairaalaliiton työntutkijana ja teki havainnointitutkimuksia sairaaloiden toimivuuden kehittämiseen liittyen. Vapaaehtoistyössä Seija toimi mm Salon Luustoyhdistyksen ja SPR:n Suomusjärven osaston puheenjohtajana, ja oli mukana muidenkin yhdistysten tempauksissa ja talkoissa.

Eläkeläisen kiireet ja harrastukset

Seijalla on kolme lasta, lastenlapsia seitsemän ja seuraavaakin sukupolvea on jo kaksi. Seija kuuntelee mielellään äänikirjoja, Sofi Oksasen kirja Samaan virtaan - Putinin sota naisia vastaan, ja lida Turpeisen Elolliset ovat viimeisimmät kuunnellut teokset. Vaikka näkö alkaa heiketä, Seija kutoo edelleen sukkia lähipiirille. Pokaalien ja mitalien määrä kertoo liikuntaharrastuksesta, joka on Seijan mielestä avain hänen hyvään terveyteensä.

Kiitos haastattelusta

Tuula Jokela muistelee

Olen syntyperäinen suomusjärveläinen, Kettulasta. Meitä oli perheessä useita lapsia, minä olen vanhin. Ensimmäinen kouluni oli Kettulan supistettu, 1-opettajainen koulu (kuvat ylhäällä). Niitä oli Suomusjärvellä monissa kylissä. Yksi opettaja opetti kaikkia luokkia, 1-7 ja vielä iltaisin jatkokoulua. Nykyajan opettajan on vaikea ymmärtää sellaista, kun luokan kaikki oppilaat ovat samalta luokalta tai enimmillään kahdelta. Tärkeimmät asiat opittiin, jos ei kotona läksyjä lukemalla niin laiskanläksyllä koulun jälkeen.

Minulle lapsena opettajan ammatti oli haave ja tavoitekin, johon opiskelu tähtäsi. Raahen opettaja-opistosta valmistuin kansakoulun opettajaksi. Ensimmäinen virkani oli Suomusjärvellä Kirkonkylän koulussa, jonka nimi muutettiin Enäjärven kouluksi.

Alkuopettajana aapinen oli tärkein työväline. Ekaluokkalainen sai aapisen ja laskukirjan, molemmat normaalin kirjan kokoisia ja sentin paksuisia. Pieni reppu oli riittävä. Lisäksi oli viivallinen vihko kirjoitusharjoituksiin ja ruutuvihko laskuihin.

Lukemaan opeteltiin tavaamalla. Eräässä aapisessa tavuviivat loppuivat Sirkan nimipäivänä (16.10.) ja se tarkoitti sitä, että silloin luettiin suoraan koko sanat. Tavaamisessa oli omat vaikeutensa. Muistan kuinka eräs oppilas luki: ”ÄS-II si, ÄM-AA-AA, maa, kotikaljaa”. Kirjassa oli kuva, jossa lasikannussa oli simaa ja lapsi selitti, että heillä on aina tuollaisessa kannussa kotikaljaa.

Kauniina syyskuun päivänä lähdettiin lähimetsään astiat mukana keräämään puolukoita koulun keittolaan. Jos saalis oli pieni, kotoa voitiin tuoda puutarhamarjoja lisäksi. Saatiin monta kertaa marjapuuroa.
Talvella kunnan raittiuslautakunta toimitti koululle vihkosia, joissa oli raittiuteen liittyvä kertomus. Niitä opiskeltiin ja myöhemmin saatiin kilpailukysymykset aiheesta. Parhaiten muistaneet saivat kevätjuhlissa pienen palkinnon.

Kansakouluissa järjestettiin myös äitienpäiväjuhlia. Paikalle tulleet äidit saivat valkovuokkokimpun rintaansa. Oppilaat esittivät ohjelmaa ja keittola tarjoili kahvit ja leivonnaiset.
Kansakoulun aikaan opetussuunnitelma ei ollut niin tiivis, oli aikaa keskittyä muuhunkin asioihin kuin oppikirjoihin. Kansakoulussa opettaja keskittyi opettamiseen. Nykyinen koulu on aivan toisenlainen. Kansakoulun opettajan pätevyydellä ei enää selviäisi!

Eläkevuosina minulle aukeni seurakunnallinen vapaaehtoistyö Venäjällä. Kesäisin kierreltiin pitämässä lapsille kristillisiä leirejä ja monta vuotta talvisin kävin Vienan Kemissä, kaupunki on Vienan meren rannalla Oulun korkeudella (kuva alla). Siellä pienellä seurakunnalla ei ollut kanttoria ja kävin avustamassa jumalanpalveluksissa. Venäjällä ei englannilla pärjää ja kun yksin matkustelin, oli pakko osata maan kieltä. Salon iltalukiossa kävin opiskelemassa ja selvisin venäjän kielen taidoillani tavallisimmista käytännön asioista sekä pystyin opettamaan virsiä venäjäksi. Nyt olen kaiken unohtanut. Eikä ole passia eikä viisumia eikä Venäjän matkoja. On rauhallista eläkeläisen elämää.

Suomusjärvi Seura järjesti 9.3. "***Mitä kuuluu? Liikunnallinen aamiainen***"-tapahtuman Seurakuntatalossa. Mari-Anne Mielikäisen emännöima aamianen oli maittava. Anniina Jokisen ohjaama jooga notkisti niveliä mukavasti, ehkä pituuttakin tuli lisää itsekullekin.

Anniina Jokinen on lähes 15 vuotta Suomusjärvellä asunut monitoiminainen, joka valmistui joogaopettajaksi vuonna 2022 Samatva joogaopettajakoulutuksesta.
”Pidän joogatunteja satunnaisesti kotonamme Kitulassa ja tilauksesta ryhmille. Joogaopetustoimintani haluan pitää pienimuotoisena, koska teen kuitenkin täysipäiväisesti töitä Turun Messukeskuksella sekä laulukeikkoja ja teatteriakin säännöllisesti.”
”Miksi jooga sitten on niin suosittua ja miksi minäkin tälle alalle päädyin? Yksinkertaisesti siksi, että se toimii. Säännöllisen joogaharjoituksen fyysiset ja henkiset hyödyt vaikuttavat kokonaisvaltaisesti elämään myös joogamaton ulkopuolella. Jooga tekee hyvää sekä keholle, että mielelle. Tervetuloa kokeilemaan ja joogaamaan mun kanssa. ” Jos olet kiinnostunut Anniinan joogatunneista, laita viestiä 044 0911808

Saman päivän iltapäivällä oli koululla **Sirkus/temppuilutyöpaja**. Seuran puolesta paikalla oli Johanna Anttila ja työpajan vetäjänä toimi Juho Sarno. Osallistujia oli liki 30. Juho Sarno on suomusjärveläinen tanssipedagogi, sirkustaiteilija ja parkourin ammattilainen. Juho on perustanut yhdessä vaimonsa Elinan kanssa Nietos ry:n. Elina on ammatiltaan teatteripedagogi (TeM) ja nukketeatteritaiteilija. Tulevaisuudessa Juholla ja Elinalla on suunnitteilla pienimuotoisen sirkus- ja nukketeatteri kurssitoiminnan aloittaminen Suomusjärven vanhan seurakuntatalon tiloissa.
16.3. oli Elinan ohjaama käsinukketyöpaja Suomusjärven kirjastossa.